

Nr 36.

Av herr **Borggren**, om anslag till kustsanatoriet i Barkåkra.

Genom kungl. brevet av den 10 maj 1929 fick direktionen för kustsanatoriet i Barkåkra den uppfattningen, att nu gällde det att noga överväga och se efter vad som kunde behövas »för att försätta anstalten uti ur sjukvårdens synpunkt tillfredsställande och tidsenligt skick», såsom orden lyda i samma kungl. brev. Direktionen gjorde därefter sin framställning om statsbidrag och begränsade icke beloppet till endast halva kostnaden, utan tänkte sig att man i detta fall kunde förvänta större bidrag av staten. Slutsumman var 226,079 kronor 25 öre. Ritningar och kostnadsberäkningar voro godkända av vederbörande myndigheter, men Kungl. Maj:t tog ej upp förslaget i 1930 års statsverksproposition, och en motion i båda kamrarna om statsbidrag med halva kostnaden för ett portvaktshus, som ingick såsom en del av moderniseringsplanen, blev icke bifallen.

När den motionen var före i andra kammaren, gav jag uttryck åt den missräkning direktionen för kustsanatoriet i Barkåkra erfor vid meddelandet om att dess framställning icke tagits med i statsverkspropositionen. Socialministern svarade då bl. a.: »Jag har med största tillfredsställelse tagit del av de mycket goda förhållanden, som rådde där nere vid Barkåkra och det är också riktigt att regeringen, i full överensstämmelse med vad som förekom vid föregående riksdag, begärt en plan över arbeten, som skulle behöva utföras. Detta var ett led i den önskan man hyst att kunna överblicka hela frågan om kustsanatoriernas fullbordande, som vid förra riksdagen var föremål för behandling. — — — — — Sedan genomför man självfallet detta (arbete) i den ordning som nöden kräver och tager först sådana önskemål, som framstå som mest angelägna. Det kan således sägas vara ett gott betyg åt Barkåkra sanatorium, att det icke kommit med i första omgången.» Socialministern avslutade sitt anförande med den förmodan att, om han icke själv finge tillfälle att ett kommande år framlägga förslag i saken, hans efterträdare skulle göra det. Ordföranden i statsutskottets tredje avdelning uttalade därefter den förhoppningen, att motionärerna för Barkåkra kustsanatorium »nog icke gå bort tomhänta, om de komma tillbaka nästa år».

Efter medicinalstyrelsens och byggnadsstyrelsens yttrande om direktionens nu föreliggande förslag till modernisering och utvidgning med sexton (16) vårdplatser har en svensk och en dansk sjukhusläkare givit skriftligt utlåtande. Biträdande överläkaren Harald Nilsonne vid Karolinska Institutets Ortopediska

Klinik i Stockholm skriver: »Överläkaren, Doktor Ernst Lindahl, har anmodat mig att granska ritningar till utvidgning av Kronprinsessan Victorias Kustsanatorium i Barkåkra. Efter att hava företagit denna granskning får jag uttala som min uppfattning, att denna utvidgningsplan synes mig vara enkelt och praktiskt utformad och synes mig möjliggöra en rationalisering av arbetet å kustsanatoriet.» Överläkaren Rolf Hertz vid Kysthospitalet (Kustsanatoriet) på Refsnæs i Danmark skriver: »Undertegnede har i over 20 Aar staaet i Forbindelse med Kronprinsesse Victorias Kustsanatorium og dets Overlæge Dr. Lindahl. Jeg har med Glæde fulgt Gjennemførelsen af Overlægens Plan for Hospitalets Udvikling og kan give de seneste Planer for Tilbygningen min fulde Tilslutning som praktiske og svarende til den Udvikling, det er tilsigtet.»

Medicinalstyrelsen räknar nu med 252 vårdplatser här. Med de nya 16 platserna blir antalet 268. Enligt medicinalstyrelsen har kustsanatoriet fått av staten 502,567 kronor 50 öre. Detta är summan av de byggnadsbidrag, riksdagen beviljat. Men fullt så mycket har icke utbetalts, enär visst arbete gjordes billigare än beräknats och halva kostnaden, som betaltes av statskontoret, blev således mindre än det av riksdagen beviljade anslaget. De sammanlagda byggnadsbidragen uppgå nu till 501,193 kronor 29 öre. Direktionen begär ytterligare 115,946 kronor 65 öre, fördelade på 3 år, d. v. s. 38,648 kronor 76 öre under nästa budgetår. Efter tredje året bleve då totalsumman statsbidrag 617,139 kronor 94 öre. Fördelat på 268 vårdplatser skulle sålunda statens bidrag uppgå till 2,302 kronor 76 öre per säng. Det tillägget, 302 kronor 76 öre, utöver vanliga maximibeloppet 2,000 kronor, torde icke böra avskräcka.

I detta års statsverksproposition föreslås, att statsbidrag till ett annat kustsanatorium beviljas med belopp, som motsvara hela byggnadskostnaden och dessutom s. k. evakueringsbidrag. Socialministern föreslår också 368,100 kronor till det tredje västkustsanatoriet, ehuru där blir högst 152 »eller eventuellt 148» vårdplatser efter ombyggnaden. Den förändringen innebär även en utvidgning med 12 å 16 platser utöver nuvarande 136 (enligt årsberättelsen 1929). I utlåtande den 11 mars 1930 säger sig medicinalstyrelsen »icke vara övertygad om att anstaltens läge från synpunkten av möjligheten till goda förbindelser och bekväm tillförsel vore det lyckligaste». Den anstalten är också dyrast i drift av västkustsanatorierna, under det att Barkåkra är billigast.

Till Barkåkra-sanatoriet med sitt i alla avseenden fördelaktiga läge föreslår socialministern endast 18,784 kronor 25 öre eller hälften av den beräknade kostnaden för ett bostadshus. Direktionens begäran om bidrag till 16 nya vårdplatser och till andra för sjukvården mycket behövliga lokaler lämnas helt åsido. Utan statsbidrag kan ej denna av vederbörande myndigheter godkända byggnadsplan komma till utförande. Hjälp till halva kostnaden behöves och när beloppet fördelas på tre år, blir det en ganska liten ökning i statens utgifter under de åren.

Kustsanatoriet i Barkåkra tynges ej av stora skulder. Vad som fordras utöver statsbidraget för arbetets utförande kan upplånas och anstalten blir då snart

försatt i ett skick, som fyller alla rimliga fordringar på ett modernt kustsanatorium.

Denna anstalt är den första i sitt slag inom Sverige och är från början planlagd såsom ett sjukhus öppet året om. De bastanta stenhusen äro lämpligt fördelade och praktiskt inredda. Under utvecklingens gång ha tillbyggnader lätt kunnat anbringas och de ändringar, som gjorts, ha blivit utförda utan större rivningar.

På grund av det ovan anförda hemställer jag,

att riksdagen måtte, istället för av Kungl. Maj:t föreslagna 18,784 kronor 25 öre under punkt 27 i femte huvudtiteln, bevilja till kustsanatoriet i Barkåkra 115,946 kronor 65 öre, fördelade på tre år, d. v. s. 38,648 kronor 76 öre för budgetåret 1931/1932 och lika mycket för vardera av de två nästföljande åren.

Stockholm den 19 januari 1931.

Lars Borggren.
